

NYTT OM LEGEMIDLER

Pasientens legemiddelliste til første sykehus

Mangelfull informasjonsflyt om pasientenes legemiddelbehandling mellom ulike nivåer i helsetjenesten utgjør en fare for pasientsikkerheten. Kartlegging av Pasientsikkerhetsprogrammet viser at 12% av pasientskader skyldes feil legemiddelbruk⁽¹⁾. Pasientens legemiddelliste (PLL) skal gi oversikt om legemiddelbehandling ordinert fra alle deler av helsetjenesten, som for eksempel fra fastlege og sykehuslege.

Legemiddelverket har vært en pådriver for PLL i mange år. Det er viktig at alle leger som behandler pasienten har tilgang til de samme opplysningene og en oppdatert oversikt over de legemidlene pasienten faktisk bruker. Ett av målene med PLL er å få ned mengden doble resepter. Derfor er det viktig å snakke med pasienten og tilbakekalle uaktuelle resepter⁽²⁾.

Det er oftest fastlegene som oppretter PLL for sine pasienter. Haraldsplass Diagonale Sykehus og Haukeland universitetssjukehus er de første sykehus som har tatt i bruk PLL. For å få prøvd ut PLL i praksis er sykehusene avhengige av at en pasient som har fått opprettet PLL faktisk kommer til sykehuset. I mars var det laget rundt 1000 slike i Bergen.

Felles liste

Pasientens legemiddelliste krever at legene stadig oppdaterer den felles listen når det skjer endringer i pasientens legemiddelbehandling. En slik løpende felles dugnad vil bidra til å lette arbeidshverdagen til leger og annet helsepersonale og bedre pasientsikkerheten.

Piloten som nå er startet i Bergen vil videreføres i 2023. Fra 2024 er det planlagt nasjonal innføring med oppstart i ett helseforetaksområde i hver region. Det er Direktoratet for e-helse som sammen med Norsk helsenett har ansvar for utprøving og innføring av pasientens legemiddelliste.

Fakta om pasientens legemiddelliste

Pasientens legemiddelliste inneholder alle legemidler pasienten bruker (både fast, ved behov og kur), kosttilskudd, kjente legemiddelreaksjoner (cave) og nylig avsluttet legemiddelbehandling. Opplysningene i legemiddellisten er tilgjengelig på tvers av helsetjenesten, med integrasjon mellom nasjonale e-helseløsninger og de pasientjournalssystemene som brukes av helsepersonell.

Felleskatalogen og Helsebiblioteket med nytt bivirkningsverktøy

I samarbeid med Helsebiblioteket har Felleskatalogen utviklet et nytt bivirkningsverktøy. Verktøyet er spesielt nyttig der pasienten står på flere legemidler og det er vanskeligere å ha oversikt over potensielle bivirkninger. Helsepersonell slipper å slå opp i bivirkningsoversikten for hvert enkelt legemiddel, men kan bruke bivirkningssøket på Felleskatalogens nettside for å få oversikt over hvilke av pasientens legemidler som kan knyttes til aktuelle bivirkninger. Du skriver inn aktuelle bivirkninger i ett søkefelt, kombinert med virkestoff-form-styrke, eller produktnavn på pasientens legemiddel i et annet. Søkeresultatene viser legemidler med treff på de oppførte bivirkningene listet opp etter frekvens.

En viktig del av arbeidet har vært å tilpasse norske bivirkningstermer til den internasjonale terminologien (MedDRA), samt lenke relaterte bivirkningstermer til hverandre. Mye arbeid er lagt ned i strukturering av bivirkningsavsnittene i Felleskatalog-tekstene, som nå vises med harmoniserte bivirkningstermer og med mulighet for sortering på organklasse eller frekvens.

Det arbeides videre med å få integrert søket i legenes journalsystemer slik at søket kan kobles med legemidler i bruk (LIB).

Bivirkningssøket er gratis og tilgjengelig for alle. **Se bivirkningssok.no.**

Illustrasjon: Kristin Roskifte

92 nye legemidler godkjent i EU i 2021

Legemiddelverket er en del av europeiske legemiddelmyndigheter (EMA) gjennom EØS-avtalen, og har et nært samarbeid med de øvrige EU/EØS-landene. Godkjenning av legemidler skjer i all hovedsak i dette samarbeidet. EU-kommisjonen fatter det endelige vedtaket.

Legemiddelverket representert

Hovedkontoret til EMA er plassert i Amsterdam og koordinerer arbeidet. Anbefalinger om godkjenning og sikkerhetsoppdateringer av legemidler utredes av vitenskapelige komiteer og ekspertgrupper med representanter fra nasjonale myndigheter.

Pandemi

I nettverket har mye av oppmerksomheten i 2021 vært viet pandemien og arbeidet med godkjenning av covid-19 vaksiner og legemidler til behandling av covid-19 sykdom. I løpet av 2021 ble fire vaksiner og seks nye covid-legemidler godkjent.

Se oversikt på [legemiddelverket.no/godkjenning/legemidler-mot-covid-19](https://www.legemiddelverket.no/godkjenning/legemidler-mot-covid-19)

Nye virkestoff

I løpet av 2021 ble 92 nye legemidler godkjent i EU, hvor 54 er helt nye virkestoff. 19 av legemidlene er til behandling av sjeldne sykdommer.

Se oversikt over legemidler og terapiområder i årsrapporten til EMA: ema.europa.eu/en/news/human-medicines-highlights-2021

Referanser:

- <https://www.ehelse.no/prosjekt/pasientens-legemiddelliste-pll>
- <https://legemiddelverket.no/nyheter/okt-kvalitet-i-e-resept>

Er du lege?

